

PITANJA VEZANA UZ POSLOVANJE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

1. Smatra li se uplata i isplata članskog uloga u kasu uzajamne pomoći prihodom sindikata koji ulazi u cenzus za reviziju godišnjih financijskih izvještaja sukladno članku 32. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 121/14)?

Primitak mjesečnog članskog uloga članova kase uzajamne pomoći nije prihod sindikata jer taj novac nije od strane članova dan na raspolaganje sindikatu pa time nije ostvarena pretpostavka za priznavanje prihoda prema računovodstvenim načelima. Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 121/14) nije posebno propisan izuzetak od primjene ovoga načela za navedeni poslovni događaj. Budući da priljev članskih uloga nije prihod sindikata, ne ulazi u cenzus za reviziju godišnjih financijskih izvještaja sindikata.

2. Može li Zaklada, kojoj je osnivač Republika Hrvatska, oročiti novčana sredstva isplaćena iz državnog proračuna iz prihoda igara na sreću?

Zakon o zakladama i fondacijama (Narodne novine, br. 36/95 i 64/01) definira da je zaklada imovina namijenjena da sama, odnosno s prihodima što ih stječe, trajno služi ostvarivanju neke općekorisne ili dobrotvorne svrhe. Imovinu koju zaklada stekne gospodarskim iskorištavanjem čini i imovina od zakupnine, najamnine, kamata, dividendi, donacija i sl., a poslovanje zaklade se pritom treba voditi pažnjom dobrog gospodara. Člankom 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da se poslovanje neprofitne organizacije temelji na načelu dobrog financijskog upravljanja, što znači namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito korištenje sredstava. Posebno se to odnosi na proračunska sredstva koja zaklada ostvari po bilo kojoj osnovi. Sukladno navedenom, kod ulaganja sredstava Zaklade, a posebno sredstava doznačenih iz državnog proračuna, potrebno je pridržavati se načela sigurnosti, likvidnosti i isplativosti ulaganja kako bi dobivenim sredstvima ostvarila svrhu osnivanja.

3. Izdaju li neprofitne organizacije (npr. udruge) račun za članarinu?

Članarine i članski doprinosi u pravilu podrazumijevaju da se radi o tzv. nerekipročnim prihodima odnosno da njihovo plaćanje ne uključuje i neposrednu protučinidbu od strane udruge. Slijedom toga, a s obzirom da nema konkretne isporuke dobara i usluga, udruga nema osnove izdavati račun kao dokument kojim se zaračunavaju isporučena dobra i usluge. Članove će pozivati na uplatu članarine dokumentom (terećenjem, zaduženjem, uplatnicom i dr.) koji također za uplatitelja – člana ima karakter vjerodostojne isprave kao podloge za plaćanje. U dokumentu za plaćanje se poziva na osnovu za terećenje (pristupnica u članstvo, odluka tijela udruge o visini i načinu plaćanja, statutarne odredbe o članarini i obvezama članova, posebni propis i sl.).

Ovi se prihodi u udruzi priznaju na temelju naplate, a također i kod isplatelja kao rashod u trenutku plaćanja koje je izvršeno temeljem prethodno navedenoga.

Za članarine i članske doprinose koji uključuju i određene isporuke koje su sukladno navedenim odredbama propisa oslobođene PDV-a, udruga će izdati račun s napomenom (klauzulom) o poreznom oslobođenju s pozivom na čl. 39. st. 1. Zakona o PDV-u. Za isporuke koje nisu oslobođene PDV-a, udruga obveznik PDV-a dužna je izdati račun sa obveznim sadržajem iz čl. 79. Zakona

4. Obrtnička komora daje Udruženjima obrtnika financijsku pomoć za razne priredbe i sajmove jednom godišnje. Udruženja obrtnika se sama osnivaju, a kod Obrtničke komore se samo registriraju. Udruženja su prema Zakonu o obrtu samostalne pravne osobe, financiraju se iz svog dijela komorskog doprinosa o čijoj visini odlučuju tijela udruženja (skupština) i imaju svoj statut i pravilnike.

Pitanje: Treba li Obrtnička komora financijsku pomoć udruženjima staviti u financijskom planu pod skupinu konta 45 - Donacije ili 47 - Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija?

Financijska pomoć udruženjima u financijskom se planu iskazuje na skupini konta **47 - Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija.**

Obrazloženje: Kroz dosadašnju praksu pokazalo se da neprofitne organizacije često jedne drugima prenose sredstva. Državni ured za reviziju je u svojim nalazima dao mišljenje da u takvim slučajevima iskazivanje poslovnih događaja preko potraživanja i obveza nije dovoljno transparentno te daje prostora za različita tumačenja vezano za iskazivanje prihoda i rashoda i njihov utjecaj na rezultat. Stoga je izmijenjen Računski plan za neprofitno računovodstvo uvođenjem skupina 37 - Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija i 47 - Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija koje se koriste za iskazivanje prijenosa između neprofitnih organizacija. Sukladno tome, neprofitna organizacija kojoj su dodijeljena sredstva kako bi ih doznabila drugim neprofitnim organizacijama s kojima je povezana osnivačkim, odnosno drugim općim aktima, **dodijeljena sredstva iskazuje u ukupnom iznosu kao prihod.** Primjerice, sredstva se iz državnog proračuna dodjeljuju nacionalnim sportskim savezima koji ih onda prosljeđuju drugim neprofitnim organizacijama. Pri tom nacionalni sportski savez iskazuje prihod iz proračuna u ukupno ostvarenom iznosu, a iznose koje prosljeđuje nižim sportskim savezima i klubovima kao rashod u okviru skupine 47 Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija, dok niži sportski savezi i klubovi iskazuju prihod u okviru skupine 37 Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija.

5. Je li nužno da Skupština udruge usvoji financijsko izvješće prije dostave istoga nadležnim institucijama (60 dana od isteka izvještajnog razdoblja)?

Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i podzakonski akti doneseni temeljem navedenog Zakona ne propisuju tu obvezu. Treba li Skupština usvojiti financijsko izvješće prije dostave nadležnoj instituciji ovisi o općim i internim aktima neprofitne organizacije (Statutu i drugim aktima donesenim temeljem Statuta).

6. Može li Skupština udruge na kraju godine usvoji izvješće za prošlu godinu? Naime, zbog razloga ekonomičnosti želimo izbjeći održavanje dvije Skupštine godišnje, a svakako nam je namjera poslovati unutar zakonskih okvira.

Može, ako je to regulirano općim i internim aktima neprofitne organizacije.

Kako biste izbjegli dodatne troškove, možete ubuduće, umjesto sazivanja Skupštine radi usvajanja financijskih izvještaja, članove uputiti na web stranicu Ministarstva financija na kojoj se objavljuju godišnji financijski izvještaji neprofitnih organizacija pod <http://www.mfin.hr/hr/registar-npf>. Također možete članovima mailom poslati financijske izvještaje uključujući i Bilješke koje se ne predaju FINA-i za potrebe Ministarstva financija te se ne mogu objaviti na našoj stranici.

7. Treba li i u kojem roku neprofitna organizacija, obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva, po važećem Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu

neprofitnih organizacija, donijeti godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu?

DA, godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu neprofitna organizacija donosi najkasnije do 31. prosinca tekuće godine (npr. 2018.) za slijedeću godinu (2019.)

8. Jesu li propisane kazne ako neprofitna organizacija ne donese i ne usvoji financijski plan za sljedeću godinu?

DA, za njegovo ne donošenje propisana je kazna od 5.000,00 do 200.000,00 kuna za neprofitnu organizaciju i od 5.000,00 do 20.000,00 kuna za osobu zakonskog zastupnika neprofitne organizacije?

9. Kako, kako i gdje se može pokrenuti postupak protiv neprofitne organizacije, odnosno, njezinog zakonskog zastupnika koji postupi protivno zakonskim obvezama i ne sazivanjem sjednice skupštine onemogućiti donošenje godišnjeg programa rada i financijskog plana za 2018. godinu u zakonom propisanom roku i obliku?

Svaki član odnosno zainteresirana fizička ili pravna osoba može, čak i anonimno, podnijeti prijavu Sektoru za financijski i proračunski nadzor Ministarstva financija.

10. Ispunjava li udruga koja je u 2017. godini bila neaktivna, ali nije predala Izjavu o neaktivnosti uvjet transparentnog financijskog poslovanja?

NE, udruga ne posluje transparentno jer je člankom 28. stavkom 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN, br. 121/14) propisano da neprofitna organizacija koja tijekom poslovne godine nije imala poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama ima podatke o imovini i obvezama, u roku propisanom za predaju godišnjih financijskih izvještaja Ministarstvu financija dostavlja izjavu o neaktivnosti.

11. Mora li neprofitna organizacija javnim davateljima za dobivena sredstva donacije izdati račun?

NE, za primljenu donaciju nije potrebno izdati račun davatelju sredstava. Davatelj i primatelj donacije najčešće sklapaju ugovor o donaciji.

12. Internim aktima su utvrđeni kriteriji za plaćanje predujmom. Jesmo li obavezni imati to propisano, i iz kojeg propisa to proizlazi?

Postojanje procedura nije utvrđeno kao obveza niti jednim zakonskim i podzakonskim aktom, ali one ukazuju da je sustav financijskog upravljanja i kontrola dobro uspostavljen te da se poštuju zahtjevi koji proizlaze iz načela dobrog financijskog upravljanja.

13. Ako ne izvodimo radove, trebamo li odgovoriti na pitanja 5. do 8. Upitnika o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola?

Upitnikom je ostavljena mogućnost da odgovorite nije primjenjivo - n/p.

14. Što je Akcijski plan i tko ga sastavlja?

Akcijski plan je plan poboljšanja sustava financijskog upravljanja i kontrola koji sastavlja zakonski zastupnik neprofitne organizacije koja je u godini za koju se provodi samoprocjena učinkovitosti i djelotvornosti sustava financijskog upravljanja i kontrola ostvarila prihode u

iznosu 3.000.000,00 kuna i višem iznosu, a na sva pitanja iz Upitnika o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola nije dala potvrđan odgovor.

Akcijski plan sadrži:

- pitanja na koja je dan negativan ili djelomično potvrđan odgovor
- aktivnosti koje će se poduzeti za poboljšanje sustava financijskog upravljanja i kontrola
- podatke o osobama odgovornim za poduzimanje aktivnosti.

15. Mora li neprofitna organizacija poslovati preko žiro-računa?

Mora. Prema propisima koji uređuju platni promet u zemlji, sve su pravne osobe dužne svoja plaćanja i naplatu obavljati preko žiro-računa otvorenog kod organizacije ovlaštene za obavljanje platnog prometa u zemlji. Neprofitne organizacije registrirane kao pravne osobe, imaju obvezu poslovanja preko žiroračuna. Prema važećim propisima, ovlaštene organizacije za obavljanje platnog prometa su poslovne banke, što znači da neprofitna organizacija ima obvezu otvoriti žiro-račun u poslovnoj banci.

16. Može li račun neprofitne organizacije biti u blokadi? Koje su posljedice takve situacije za poslovanje neprofitne organizacije?

Može i to se događa u slučajevima kad neprofitna organizacija ne izmiruje svoje novčane obveze prema vjerovnicima. Račun može biti blokiran iz čitavog niza razloga, kao npr. u slučaju kad vjerovnik blokira račun na temelju ovršne isprave, blokada na temelju pravomoćne sudske presude, blokada radi naplate javnih prihoda temeljem rješenja nadležnih poreznih tijela i dr. Pravna osoba kojoj je račun u blokadi, ne smije po Zakonu o platnom prometu, obavljati obračunska plaćanja. Postupanje suprotno zahtjevima iz propisa o platnom prometu, sankcionirano je kao prekršaj.

Pravna osoba kojoj je račun u blokadi nema blagajničkog maksimuma, već je dužna sav novac polagati na žiro-račun kod ovlaštene organizacije.

17. Što je blagajnički maksimum?

Blagajnički maksimum je iznos gotovog novca koji pravna osoba može zadržati preko noći u blagajni, bez obveze polaganja na žiro-račun. Prema propisima koji uređuju blagajnički maksimum i mogućnost plaćanja gotovim novcem, svaka neprofitna organizacije je dužna donijeti odluku o svom blagajničkom maksimu.

Propisi ne postavljaju limit blagajničkog maksimuma. Pri donošenju odluke, neprofitna organizacija će voditi računa o potrebama za gotovim novcem u svom redovnom poslovanju, te svojim mogućnostima i uvjetima čuvanja gotovog novca.

18. Treba li županija inzistirati na izvodima banke za račune udruge plaćene gotovinom za koje su dobiveni računi (R1) i iz kojih je vidljivo da usluga odnosno roba plaćena? Radi se o udrugama kojima za prijavljene projekte županija odobrava sufinanciranje između 2.000,00 i 7.000,00 kuna.

Ako su udruge račune platile gotovinom, ne mogu plaćanje dokazivati bankovnim izvodom.